

B) Odluke stranih sudova i arbitraža

KUĆA LORDOVA

3. i 4. XI 1975.

British Airways Board c/a
Taylor (Inspector of
Trading Standards, Manchester)

Vijeće: Lordovi Wilberforce, Dilhorne, Simon of Glaisdale,
Edmund Davies, Fraser of Tullybelton

Prijevoz avionom - Putnik rezervirao sjedište u avionu - B.O.A.C. potvrdila rezervaciju - Avion prebukiran - Da li je B.O.A.C. nepromišljeno dala neistinitu izjavu - Trade Descriptions Act (Zakon o prodajnim opisima u trgovini), 1968, čl.14,1 - Da li je British Airways Board pasivno legitimirana

W.J. Edmunds kupio je povratnu kartu na liniji Bermuda-London-Bermuda po posebnom aranžmanu (Earlybird Excursion Ticket) koji mu je osiguravao nižu cijenu prijevoza, ali ga je obvezivao da u oba pravca putuje točno naznačenim brojem leta i u vrijeme navedeno na karti. Povratni let bio je na karti označen brojem leta i datumom, 29.VIII 1973, broj leta BA.679. Nekoliko dana prije tog datuma putnik je telefonski provjerio da li mu je tog datuma za navedeni let rezervirano mjesto u avionu, dobivši potvrđan odgovor. Na njegovo traženje, to mu je potvrđeno i pismom. Na dan leta, putniku je na aerodromu rečeno da ne može putovati tim avionom, jer je avion "prebukiran", naime za taj let je prodano više karata nego što avion može primiti putnika, te da će morati pričekati slijedeći avion. Pred prvostepenim sudom je utvrđeno da je učestala praksa kompanije B.O.A.C. bila da prodaje više karata nego što je kapacitet aviona, odnosno da rezervira sjedište u avionu u većem broju od raspoloživih, kako bi se spriječio negativan financijski efekt kojeg uzrokuje postupak putnika, statistikama utvrđen kao čest, koji rezerviraju mjesto u avionu, a zatim njime ne otputuju.

Sud je trebao riješiti dva pitanja:

1. da li je pismo kojim je putniku Edmundsu potvrđena rezervacija za točno određeni datum i let kršenje odredbe čl.14. Zakona o opisima u trgovini (Trade Descriptions Act),

2. da li je British Airways Board, kao pravni sljednik kompanije B.C.A.C. odgovoran za takav postupak svojeg prednika.

Prvostepeni sud je utvrdio da je izjava o potvrđi rezervacije u spomenutom pismu bila neistinita, jer je kompaniji bila poznata politika "prebukiranja", rezerviranja sjedišta iznad kapaciteta aviona.

Drugostepeni sud je bio mišljenja da se po čl.14. Zakona o pisima u trgovini nekoga može osuditi jedino ako se dokaže da je učinjena izjava koja se može označiti bilo kao istinita ili neistinita. Izjave o namjeri obećanja i predviđanja nisu regulirana tim propisom, jer u vrijeme kad se daju ne mogu se označiti ni istinitima, niti neistinitima. Pismo kojim se putniku Edmundsu potvrđuje da će mu se osigurati mjesto u avionu na liniji London-Bermuda određenog dana predstavlja obećanje, a ne izjavu o postojećim činjenicama, tako da nema potrebnih elemenata da bi se moglo govoriti o neistinitoj izjavi.

Kuća Lordova analizirala je zakonski tekst koji regulira opisivanje, davanje izjava u vezi s ponudjenim uslugama u trgovini i prometu u spletu konkretnih činjeničnih okolnosti i suci su zaključili da se, bez obzira na činjenicu što se radi o izjavi koja se odnosi na budućnost (obećanju o budućem ponašanju), izjavi može pripisati da je neodgovorno data, jer je službeniku kompanije B.C.A.C. bilo poznato da se vrši "prebukiranje", odnosno rezervacije iznad kapaciteta aviona, i da je moguće da putnik neće moći letjeti avionom za kojeg mu se potvrđuje rezervacija. Suci su također zaključili da se takva izjava mora promatrati s aspekta osobe kojoj je upućena i koja se neće upuštati u pravnu analizu, već će - kao u ovom slučaju - shvatiti izjavu onako kako je data.

Sud je drugo pitanje riješio ustanovljenjem da nema pravne osnove po kojoj bi British Airways Board bila odgovorna za čin kojeg je počinio službenik B.C.A.C. davanjem sporne izjave. Iako je British Airways Board imala pravo kontrole nad svim aktivnostima kompanije B.C.A.C, to je ne čini ipso facto odgovornom za kršenje zakona koje je počinila kompanija prije nego što je likvidirana.